

Cserti Csapó Tibor

Feladatbank az 1-2. évfolyam számára a cigányság letelepedése, lakhatása, lakóköörülményei témakörhöz

Bevezetés

A feladatbank célja, hogy gyakorlati, a tanórákon feldolgozható feladatokat nyújtson a cigány népismeretet tanító pedagógusok számára. Bár az anyag feladatait úgy alakítottuk ki, hogy a legkisebb iskolás korosztálynak szól, természetesen az anyagok használhatók a felsőbb évfolyamokon is a tanulócsoporthoz képeiségeihez, a tananyagban való előrehaladásához igazítva, vagy alkalmazhatók az egyéni differenciálás eszközeként is. Ugyanígy a kötetben a felsőbb évfolyamoknak címzett feladatgyűjtemények anyaga is bevonható az elsős-másodikos korosztály népismeret óráin.

A feladatok a Kerettanterv és a Cigány nemzetiségi oktatás irányelve szerinti, az egyes évfolyamok tantervéhez illeszkedő, a tananyag feldolgozását, a tanóra színesebbé, diákközpontúbbá tételét elősegítő, a tanulói motivációt erősíteni szándékozó anyagok. Ezek kidolgozása során törekedtünk arra, hogy hagyományos, papír alapon kinyomtatható és kézbe adható, illetve a korszerű IKT tartalmaknak is megfelelő feladatok kerüljenek a válogatásba.

A feladatok arra is alkalmasak, hogy a tantárgyak közötti koncentrációt megvalósítsák, hiszen a cigány népismeret témakörei szorosan kapcsolódnak a történelem, földrajz, ének-zene, vizuális kultúra, magyar irodalom tananyagához is. Ennek különösen azokban az intézményekben lehet jelentősége, ahogy a cigány népismeretet integráltan oktatják.

A Cigány nemzetiségi oktatás irányelve

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/iranyelvek_nemzetisegi_oktatashoz

A cigány, beás, romani nemzetiségi nevelés-oktatás kerettantervei

https://www.oktatas.hu/koznevelas/kerettantervek/2020_nat/nemzetisegi_nevelas_oktatashoz/kerettantervek/cigany_beas_romani

Az első két évfolyam az óvodából az iskolába való átmenetet képezi, ebből adódóan az időigényes cselekvésen alapuló tanulás, valamint az óraszervezési formák állnak a középpontban. Az egyéni érdeklődés döntő fontosságú. Törekedni kell a tanulók között lévő különbségek lépésről lépésre történő kiegyenlítésére.

A tantárgy bő teret kínál kérdések megfogalmazására és megválaszolására, kommunikációs helyzetek egyszerű nyelvi eszközökkel történő megoldására, a tér-idő fogalmának mélyítésére.

A kerettantervben meghatározott témakörök közül a lakhatás, lakóhely tematikájába illő feladatokat mutatjuk be a feladatgyűjtemény jelen egységében, a tartalmi szabályozókban meghatározott tartalmi elemek közül az alábbi témákhoz, célkitűzésekhez, tanulási eredményekhez és a kapcsolódó fogalmakhoz, fejlesztési területekhez illeszkedően (sárgával jelölve a kapcsolódó tartalmakat):

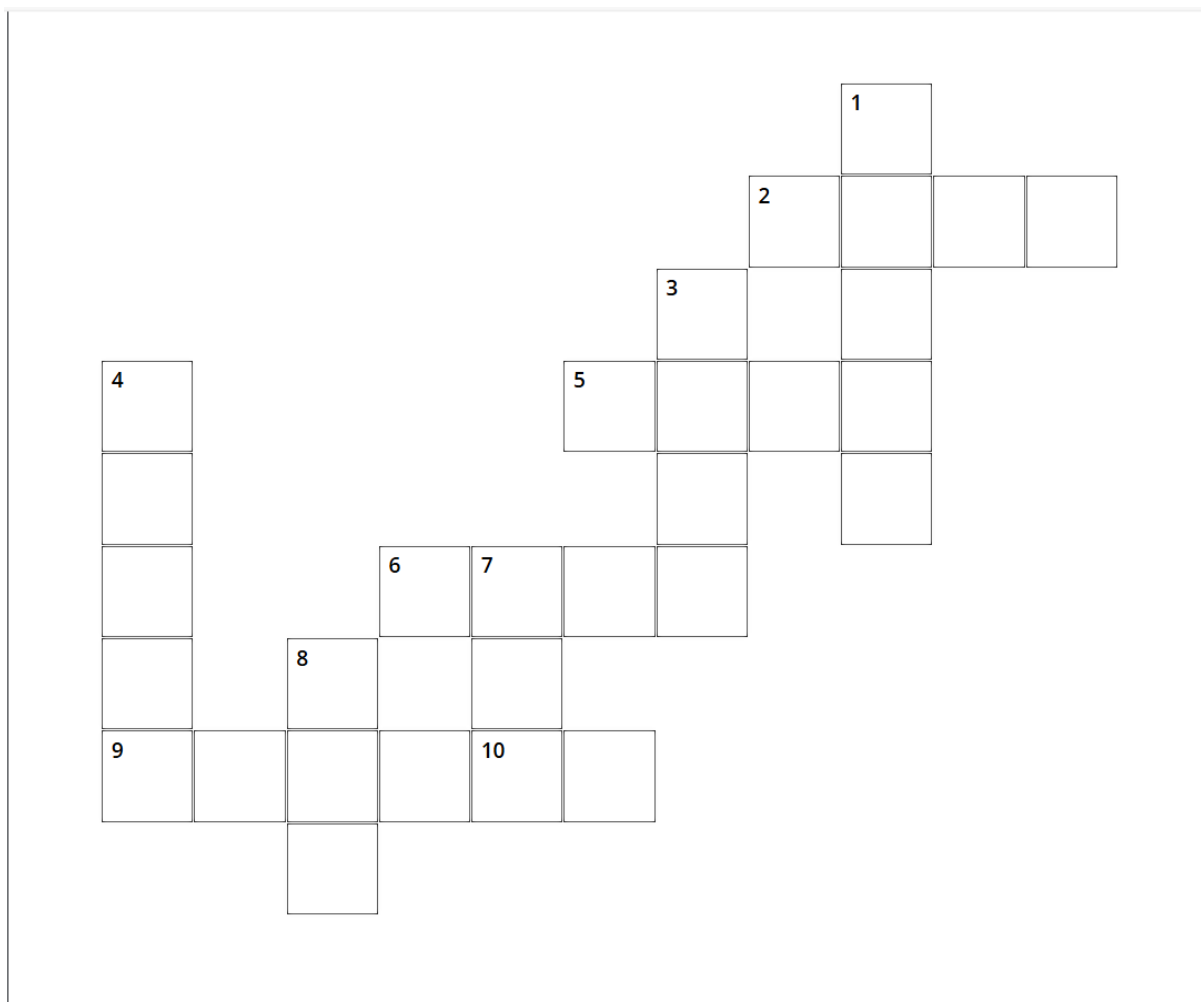
Témakör	Természeti és társadalmi környezet	Órakeret 11 óra
Tanulási eredmények	A tanuló: - megtapasztalja környezete élő és élettelen dolgait, azokat képes megnevezni - életkorának megfelelő módon tudja jellemezni az élőlényeket, tárgyakat - életkorának megfelelően tud tájékozódni lakóhelyén - ismeri lakóhelye jellegzetes cigány családi házának jellemzőit	
Ismeretek/Fejlesztési feladatok		
Jellemző tárgyak, épületek, képek megfigyelése.		
A településre jellemző helymeghatározások (templom, iskola, temető). Tájékozódás gyakorlása.		
A családi ház, az utca jellegzetessége.		
A természet szeretete. Épített környezet: régen és ma.		
Fogalmak	ház, épület, utca, falu, város, élő és élettelen környezet	
Javasolt tevékenységek	pl. régi fotók gyűjtése, beszélgetés szülőkkel, idős rokonokkal hajdani lakóházakról, a településről, tájházlátogatás, rajz készítése a település, a környezet elemeiről, stb.	

1.

A feladat az élő és élettelen környezet elemeinek megismerésére, gyakoroltatására, a fogalmak használatának elmélyítésére irányul.

Fogalmak: ház, épület, utca, falu, város, élő és élettelen környezet erdő, mező, rét, szántó, folyó, patak, tó, domb, hegy

Oldjátok meg a keresztrejtvényt! Nevezzétek meg a környezetünkben található dolgokat, amik a képeken láthatók! Nevüket írjátok a keresztrejtvény megfelelő sorába, vagy oszlopába!

[Kreuzworträtsel - elo_es_elettelen_kornyezet](#)

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

8.

9.

shutterstock.com • 2499404003

10.

A következő képeken látható dolgok nem fértek el a keresztrejtvényben.

Nevezzétek meg és írjátok a kép alá a nevét! Mit látunk a képen?

.....

.....

Keressetek párokat a képek között! Írjátok a párokat a táblázat soraiba!

Képpárosító játék

<https://wordwall.net/hu/resource/100366900>

Készítsen feladatokat gyorsan, egyszerűen

Közösség Saját tevékenységek Eredményeim Létréhezás Frissítés cserti1

1:17

1
2
3
4
5
6
7
8

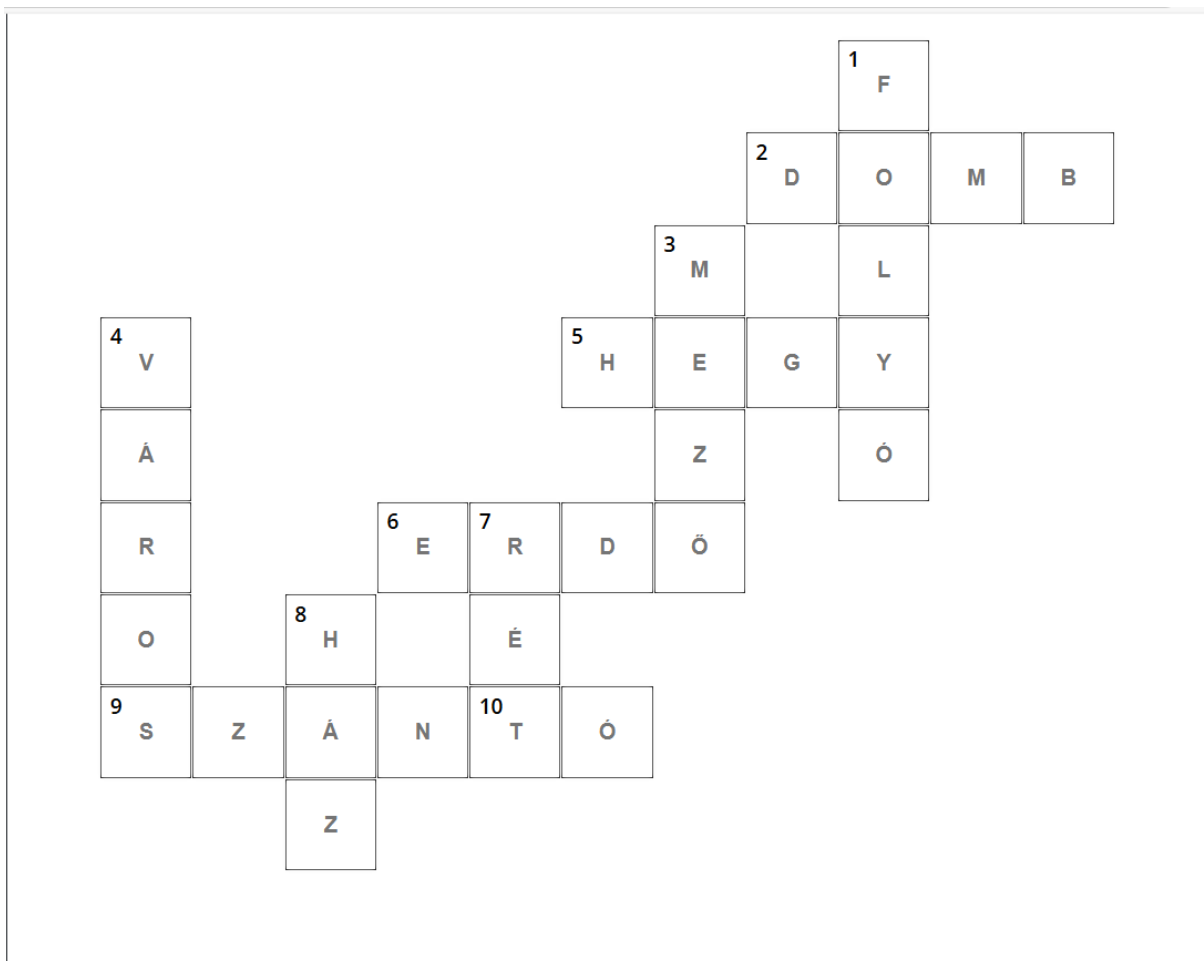
Képpárosító
szerző: Cserti1
Megosztás

Kapcsoló sablon

Egyező párok
Egyezés
Kvíz

Az összes megjelenítése

Megoldások:

Kreuzworträtsel - elo_es_elettelen_kornyezet

...épület.....

...falu.....

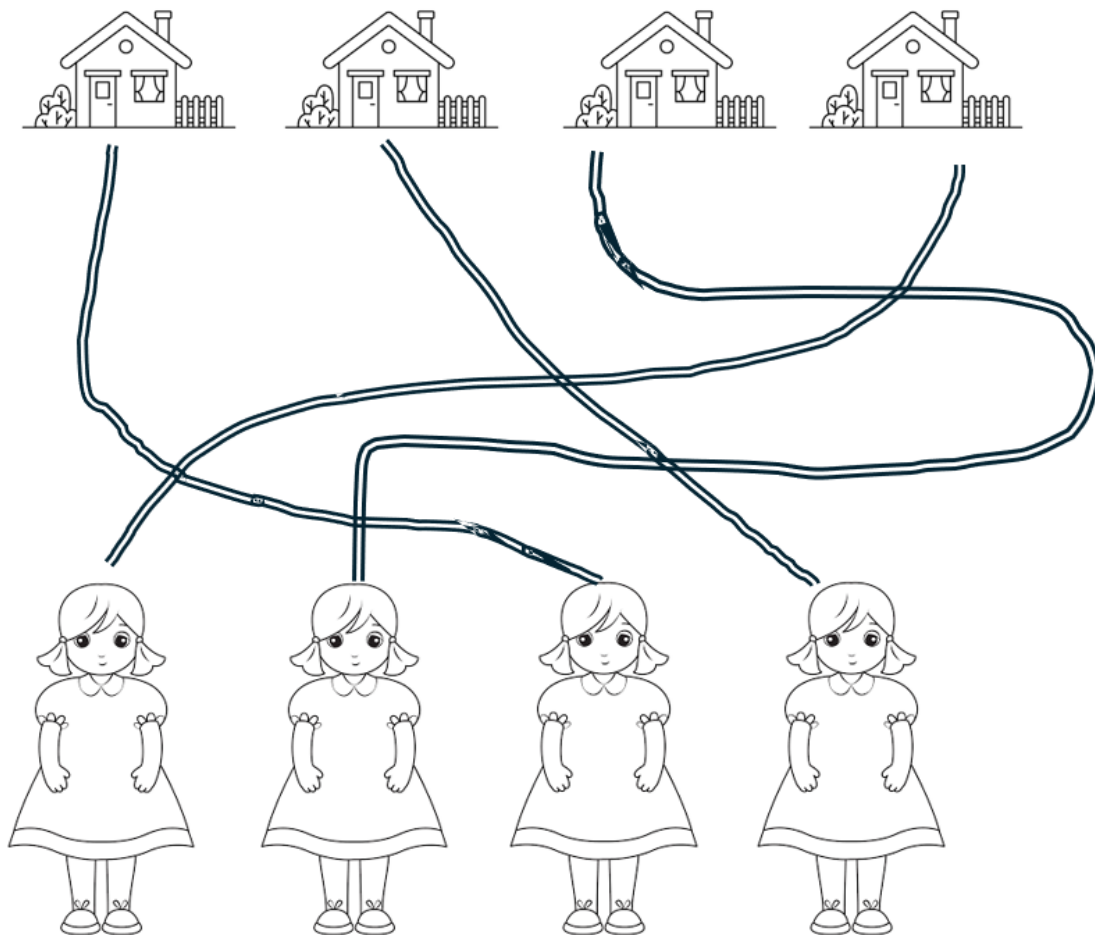
...patak.....

Keressetek párokat a képek között!

falu	város
domb	hegy
patak	folyó
erdő	mező

2.

Vezesd haza a kislányokat! Keresd meg, ki hol lakik!

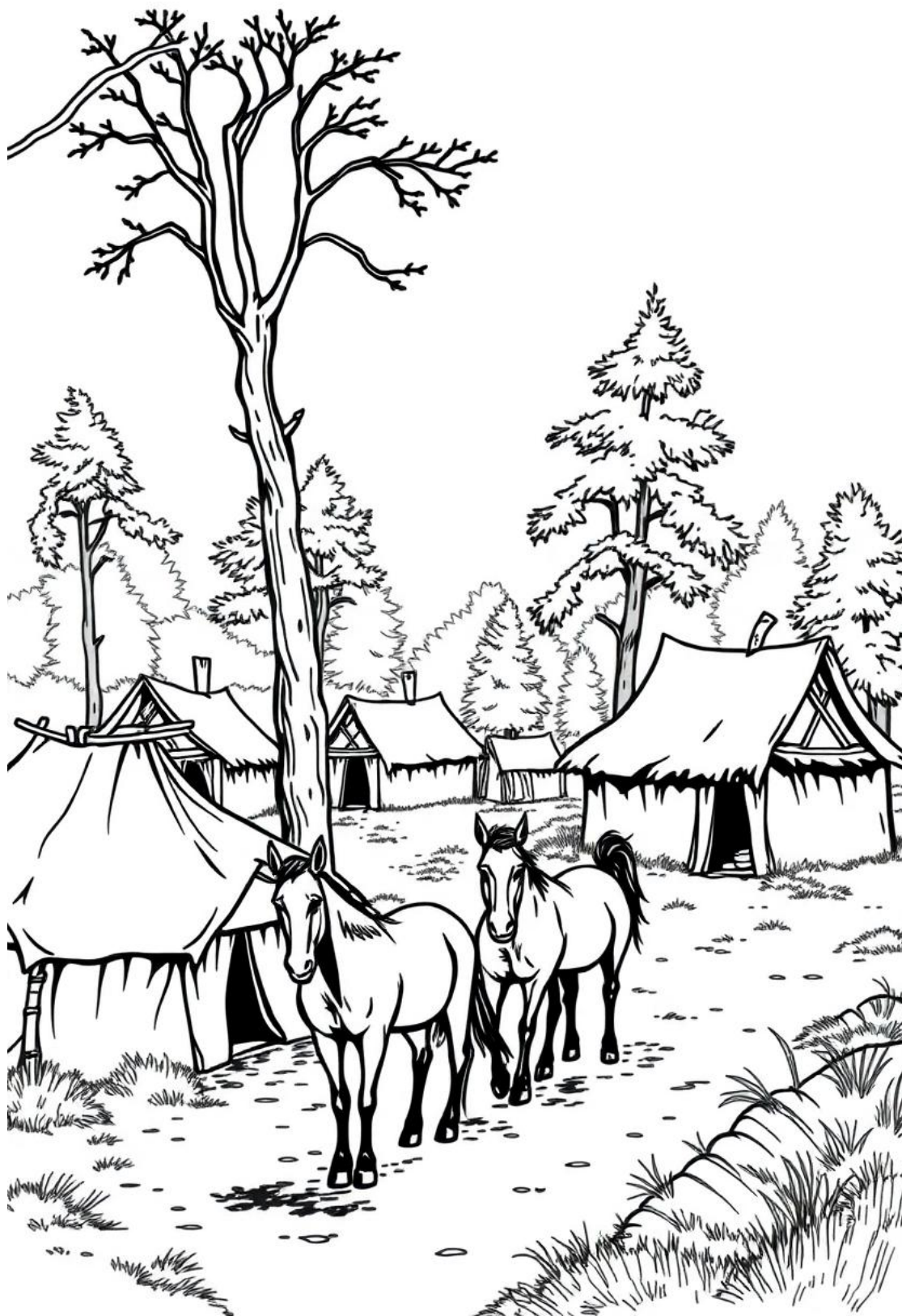

Ki ér haza leghamarabb? Karikázd be a megfelelő kislány rajzát!

Kinek kell a leghosszabb utat megtennie? Színezd ki a megfelelő kislány rajzát!

3.

Színezd ki a képet!

4.

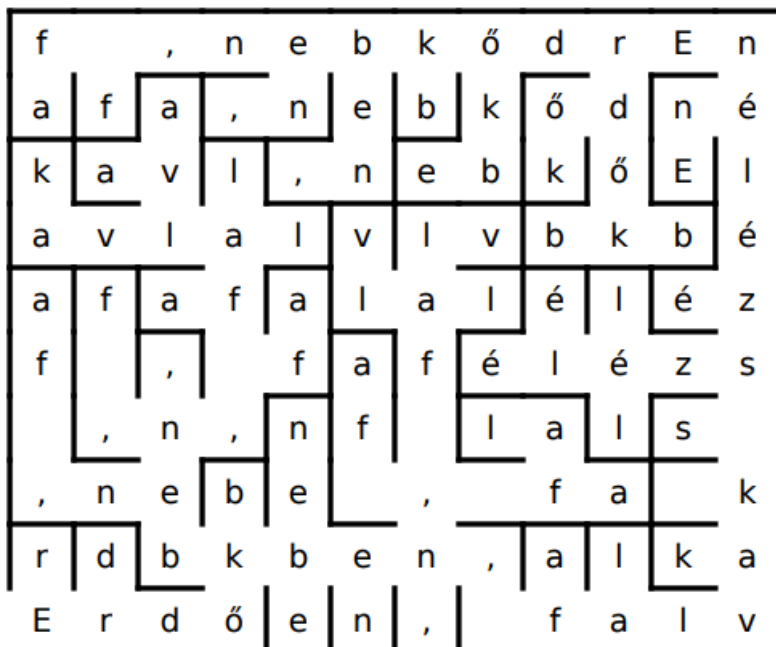
Színezd ki a rajzot!

<https://www.schulbilder.org/ki-ausmalbilder-generator.php>

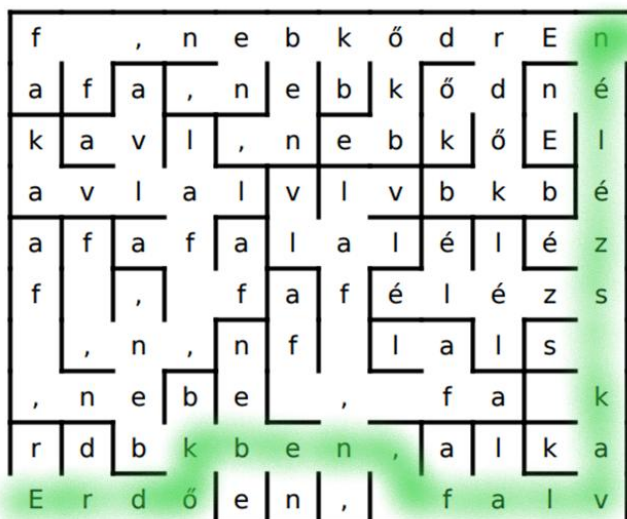
5.

Hol voltak régen a cigánytelepek? A választ megkapod, ha elindulsz a labirintus bal alsó sarkából és megkeresed a kivezető utat az ábra ellentétes oldalán.

https://www.festisite.com/text-layout/maze/#google_vignette

Megoldás:

6.

**Beszélgetsetek otthon szüleitekkel, nagyszüleitekkel, rokonokkal a régi telepi életről!
Kérjétek meg őket mesléjenek a régi cigánytelepről! Mit hallottak, milyen volt az ottani élet?**

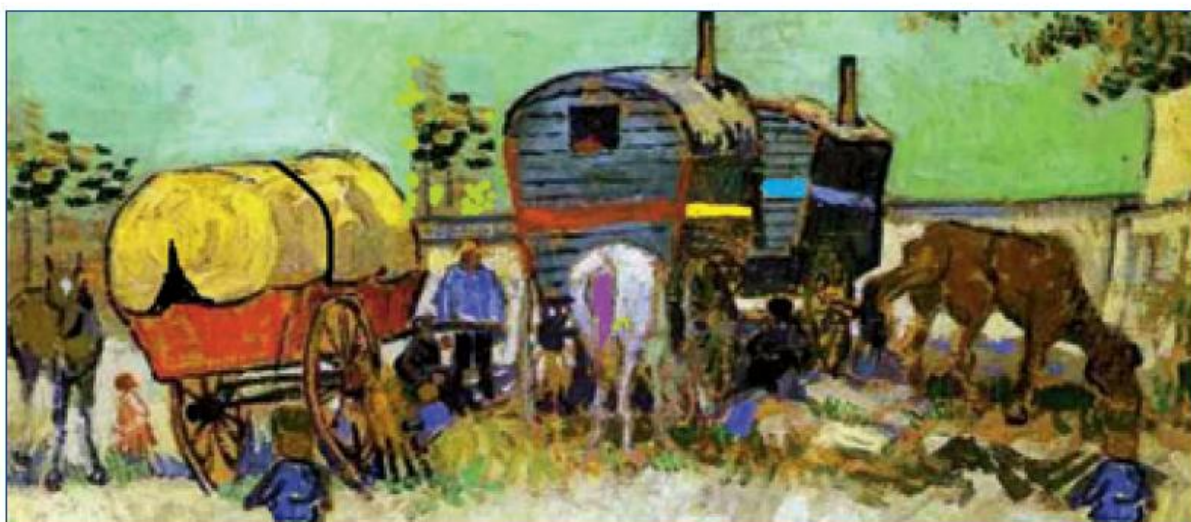
Készítsetek egy rajzot, amelynek segítségével a következő órán meséljétek el egymásnak is a hallottakat!

Tegyétek a tábla bal oldalára azokat a rajzokat, amelyek a nehéz életkörülményeket, a megélhetés nehézségeit ábrázolják!

Tegyétek a tábla jobb oldalára azokat a rajzokat, amelyek a természethez közeli élet szépségeit emelik ki!

7.

Találd meg a 10 db. különbséget a két kép között!

forrás: Radics József: Cigány népismeret 1–2. Munkafüzet- Oktatási Hivatal, Croatica Nonprofit Kft. , Budapest, 2015.

8.

Melyik évszakban járunk? Írd a képek alá!

9.

Melyik nem illik a többi közé? Húzd alá a kakukktojást!

TEMLOM	VEGYESBOLT	KULTÚRHÁZ	TEMLOM	KLINIKA
KERÉKPÁR	AUTÓ	VONAT	AUTÓBUSZ	ROLLER
TYÚK	FÜRJ	VADDISZNÓ	ŐZ	HARKÁLY
CINEGE	SEREGÉLY	HÉJA	CSIGA	VÖRÖSBEGY
TÖLGY	BÜKK	FENYŐ	FŰZ	NYÁR
SZARVAS	HATTYÚ	NYEST	EGÉR	KUTYA

Megoldás:

TEMLOM
KERÉKPÁR
TYÚK
CINEGE
TÖLGY
SZARVAS

VEGYESBOLT
AUTÓ
FÜRJ
SEREGÉLY
BÜKK
HATTYÚ

KULTÚRHÁZ
VONAT
VADDISZNÓ
HÉJA
FENYŐ
NYEST

TEMLOM
AUTÓBUSZ
ŐZ
CSIGA
FŰZ
EGÉR

KLINIKA
ROLLER
HARKÁLY
VÖRÖSBEGY
NYÁR
KUTYA

10.

Milyen lesz az időjárás, ha felnézel az égre és ezt látod? Írd a képek alá!

			
.....			

11.

Keresd meg a táblázatban rejtőzködő szavakat, amelyek a cigányok régi életéhez kapcsolódnak!

V	Á	N	D	O	R	L	Á	S	Z
Á	W	F	K	Ű	B	Í	C	Z	Z
L	T	T	E	K	N	Ő	G	E	O
Y	Á	E	E	S	S	C	V	K	L
O	B	G	B	V	X	Y	X	É	Ó
G	O	G	E	E	R	D	Ő	R	T
H	R	N	S	S	E	Í	E	A	A
Á	T	N	Q	S	W	W	S	Á	R
Z	Ű	F	Ű	Z	F	A	M	M	T
Z	Z	F	F	Ő	O	E	Í	Ú	Á
K	O	S	Á	R	F	O	N	Á	S

Megoldás:

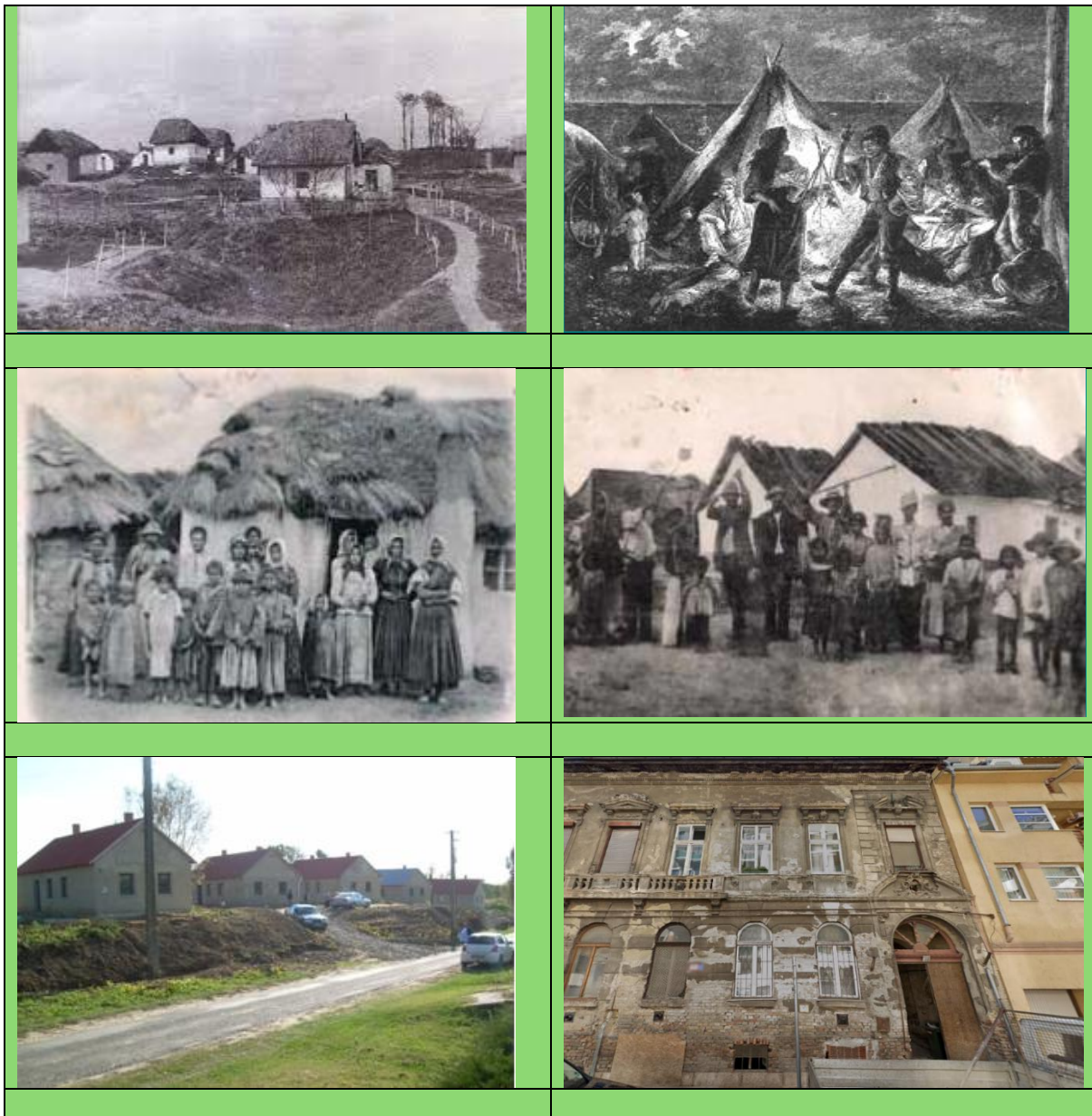
V	Á	N	D	O	R	L	Á	S	Z
Á	W	F	K	Ű	B	Í	C	Z	Z
L	T	T	E	K	N	Ő	G	E	O
Y	Á	E	E	S	S	C	V	K	L
O	B	G	B	V	X	Y	X	É	Ó
G	O	G	E	E	R	D	Ő	R	T
H	R	N	S	S	E	Í	E	A	A
Á	T	N	Q	S	W	W	S	Á	R
Z	Ű	F	Ű	Z	F	A	M	M	T
Z	Z	F	F	Ő	O	E	Í	Ú	Á
K	O	S	Á	R	F	O	N	Á	S

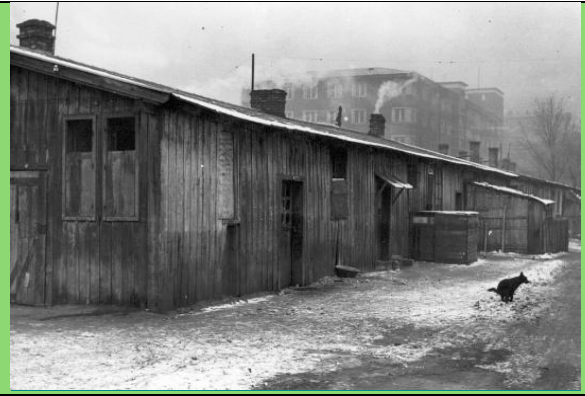
12.

Beszélgetsetek szüleitekkel, nagyszüleitekkel, ismerősökkel arról, milyen volt az élet régen! Kérdezzétek meg: Milyenek voltak az egykori lakóépületek? Hogyan zajlott az élet régen?

Készítsetek rajzot a hallottakról!

Melyik kép hasonlít leginkább az elmeséltekre?

13.

Miből épültek a képeken látható lakóhelyek? Írd a képek alá!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....